

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΗΡ

Τὰ μεγάλα σκηνικά καὶ τεχνικά ἐλαττώματα, τοῦ ὑψίστου τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Σαίξπηρ. - Ἡ μοναδική περίπτωση τοῦ «διπλοῦ, παραλλήλου, ὁμοίου μύθου». - Λήρ καὶ Γκλόστερ, Κορδηλία καὶ Ἐντγκαρ, Γκονερίλη καὶ Ἐδμόνδος. - Τὸ πλῆθος τῶν κυρίων προσώπων γεμίζει τὴν σκηνὴν μέχρι τέλους. - Τὸ δυσκολώτερον πρόβλημα πού ἔχει νὰ λύσῃ ὁ κ. Ροντήρης

Μερικά σημειώματα κριτικῆς ἀναλύσεως τοῦ «Βασιλέως Λήρ» ὡς ἔργου Τέχνης, καὶ ὡς δράματος, γραμμένα εἰδικῶς διὰ τὰ «ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ» ἀπὸ τὸν κ. Π. ΜΟΙΣΧΟΒΙΤΗΝ

2ον
Ἐπεσκέσθην ν' ἀναλύσω μὲν τὸν «Βασιλέα Λήρ». Μία ἀνάλυσις ὁμοῦ τοῦ κολοσσοῦ αὐτοῦ δὲν εἶνε πράγμα εὐκόλον. Ὁ «Βασιλεὺς Λήρ» μόνον μὲ τὴν «Θείαν Κωμωδίαν» ἢ μὲ τὸν «Προμηθεὺς Δεσμώτην» θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ συγκριθῇ καὶ εἶνε γνωστὸς ὅσον καὶ ἀπόλυτα ἀκριβὴς ὁ ἀφορισμὸς τοῦ Μάσφιλντ: «Καθένας θὰ ἠδύνατο νὰ γράψῃ μίαν περίληψιν τοῦ δράματος. Πᾶσα ὁμοῦ ἀπόπειρα εἰσδύσεως εἰς τὰς λεπτομερείας μιᾶς θαυτέρας τοῦ ἀναλύσεως θάττον ἢ θράδιον θὰ κατέληγεν εἰς σύγχυσιν ἀκόμη καὶ ἐάν ἐπρόκειτο περὶ «ἀναγνώστῶν» μὲ ἰδιαίτερος ἰσχυρὰν τὴν δραματικὴν μνήμην ἐφ' ὅσον θὰ ἐπεδιώκετο νὰ δοθῇ ἀναλυτικὴ ἰδέα τοῦ ἔργου χωρὶς νὰ διατεθῇ πρὸς τοῦτο ἡ ἀπαραίτητος μεγάλη ἔκτασις θαυτέρας καὶ μελέτης».

Πρέπει λοιπὸν νὰ ζητήσω προκαταβολικῶς τὴν ἐπιείκειαν τῶν ἀναγνωστῶν μου διότι κατ' ἀνάγκην θὰ ὑπάρξω συντομος μόνον τῶσον ὅσον ἐπιτρέπει ἡ δυνατότης νὰ μὴ ἐπέλθῃ σύγχυσις. Θὰ κάνω θέβαια ὅ,τι μπορῶ γιὰ νὰ συντομεύσω ὅσον τὸ δυνατόν ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ παραβλέπηται ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν παγκόσμιον θεατρικὴν φιλολογίαν ἔργον τὸ ὅποιον νὰ περιέχῃ τέτοιον ὡκεανὸν δραματικῶν ὀλικῶν ὅπως δὲν ὑπάρχει ἴσως καὶ ἔργον γεμιστὸ ἀπὸ τόσες παραξενιῆς καὶ ἀντιφάσεις καὶ σφάλματα φθάνοντα μέχρι σχεδὸν ἀκατανοήτων παραλογισμῶν.

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΛΑΘΗ ΤΟΥ
«ΛΗΡ» ΩΣ ΕΡΓΟΥ

Βρίσκω μάλιστα ὅτι θὰ ἔπρεπε πρῶτον ν' ἀρχίσῃ κανεὶς ἀπὸ τὸν ὑπογραμμισμὸν τῶν ἀτελειῶν καὶ σφαλμάτων

τοῦ ἔργου, προκειμένου νὰ κάμῃ μίαν ἀνάλυσιν τοῦ, διότι ἔτσι ἡ τελευταία θὰ εὐρίσκετο ἀπηλλαγμένη ἀπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐκάστοτε παρεμ-

Ἡ μεγάλη βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Ἐλισάβετ, τῆς ὁποίας ὁ αἰὼν χαρακτηρίζει τὸ Σαίξπηρικὸν θέατρον.

βολῆς διὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ κάθε ἐνὸς σφάλματος πού θὰ ἐνεφανίζετο διαρκούσης τῆς ἀναλύσεως καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐξέτασις θὰ τὴν διέκοπτε κατ' ἀνάγκην. Θ' ἀρχίσω λοιπὸν ἀπὸ τὰ σφάλματα.

Ἐπὶ τῆς ἀναλύσεως καὶ δραματολογίας εἰς τὸ Καίμπριτζ. Φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ θαυμασίου κριτικοῦ πνεύματος τοῦ περιφήμου σοφοῦ, ἔχοντος ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ σύνολον τῶν σχετικῶν μελετῶν καὶ ἐργασιῶν, τῶν γενομένων μέχρι πέρου,

συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἰδιαίτερος ἀξιοσημειώτων εἰδικῶν διαλέξεων εἰς τὸ Φέστιβαλ τοῦ Στράφφορντ κατὰ τὸ 1936. Νομίζω πῶς,

θέλων νὰ μιλήσω γιὰ τὰ λάθη τοῦ Λήρ, ὡς θεατρικοῦ ἔργου, τὸ καλλίτερον πού ἔχω νὰ κάμω εἶνε νὰ δώσω μίαν περίληψιν τῆς σχετικῆς ἐργασίας τοῦ Μπράντλεϋ ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος.

Κατὰ τὸν Μπράντλεϋ λοιπὸν ἡ κυρία «ἀρχιτεκτονικὴ» ἀδυναμία τοῦ «Βασιλέως Λήρ» ἐγκεῖται ἐν τινι μέρει εἰς τὰς δύο πρώτας καὶ κατὰ δεύτερον λόγον εἰς τὴν τέταρτην καὶ τὸ πρῶτον ἡμισυ τῆς πέμπτης πράξεως, προέρχεται δὲ κυρίως ἀπὸ τὴν μοναδικὴν εἰς τὰς τραγωδίας τοῦ Σαίξπηρ περιπτώσιν τὴν ὁποίαν παρουσιάζει ὁ «Βασιλεὺς Λήρ» χάρις εἰς τὸν διπλόν, παράπλευρον μῦθον. Πράγματι δίπλα ἀπὸ τὸν κύριον μῦθον τοῦ βασιλέως Λήρ καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων του, ἐκ τῶν ὁποίων δύο, αἱ εὐνοηθεῖσαι ἀκριβῶς ἀ-

πὸ αὐτὸν δεικνύονται τέρατα, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀδικηθεῖσαν πού ἀποδεικνύεται ἄγγελος, ὑπάρχει ὁ μῦθος τοῦ Γκλόστερ. Ὁ Γκλόστερ, ἔχει καὶ αὐτὸς ὅπως ὁ Λήρ παιδιὰ: τὸν Ἐντγκαρ, γνήσιον, τὸν ὁποῖον, πάντοτε ὅπως ὁ Λήρ τὴν καλὴν του θυγατέρα καὶ αὐτὸς ἀδικεῖ καὶ ὁ ὁποῖος μ' ὅλα ταῦτα φέρεται θαυμασιῶς, τὸν νόθον τὸν Ἐδμόνδον, ὁ ὁποῖος εὐεργετηθεὶς ἀπὸ τὸν πατέρα του συμπεριφέρεται πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν ἀδελφόν του κατὰ τρόπον θυμίζοντα ἐπὶ τὸ διαβολικώτερον τὸν Ἰάγον εἰς τὴν ἄλλην μεγάλην τραγωδίαν τοῦ Σαίξπηρ, τὴν θεατρικῶς ἀριωτέραν, τὸν «Ὁθέλλον» καὶ καθ' ὃν τρόπον συμπεριφέρονται πρὸς τὸν Λήρ αἱ δύο θυγατέρες, τὰς ὁποίας εὐηργέτησεν.

Χάρις εἰς τὴν ἀνάμειξιν αὐ-

τὴν δύο μῦθων ὡς ἐκ τῆς ὁποίας παρὰ τὰ κύρια πρόσωπα τοῦ κυρίου μύθου (Λήρ, αἱ τρεῖς θυγατέρες του, Κέντ, ὁ Τρελλός, ὁ Ὁσβαλντ) δρῶσι τὰ κύρια πρόσωπα τοῦ δευτερεύοντος μύθου (Γκλόστερ, οἱ δύο γιοῖοί του, ὁ ἐπεισοδιακὸς πιστὸς ὑπηρέτης) ὅστις εἶνε ὑπὸ μεγάλην σμίκρυνσιν τὸ ἀντίκρουσμα τοῦ πιστοῦ Κέντ εἰς τὸν κύριον μῦθον) αὐξάνει εἰς θαυτὸν μοναδικὸν διὰ θεατρικὸν ἔργον ὁ ἀριθμὸς τῶν κυρίων προσώπων τῆς τραγωδίας, τὸ δραματικὸν ὄλικόν. Οἱ κύριοι χαρακτῆρες εἶνε τῶσον πολλοί, ἡ δρασις τῶν καὶ αἱ κινήσεις τῶν τῶσον πολύπλοκοι, τὰ γεγονότα τὰ ἐμπλέκοντα καὶ ἀντιτάσσοντα τὰ μὲν μὲ τὰ δὲ τῶσον πυκνά, ὥστε «ἡ προσοχὴ τοῦ θεατοῦ εἰς τὸ ἔργον ἀναγκαζομένη νὰ μεταφέρηται συγκεντρωμένη πότε εἰς τὸ ἓν καὶ πότε εἰς τὸ ἄλλο ἀπὸ τὰ ἀλλεπάλληλα κέντρα συγκεντρώσεως τοῦ δραματικοῦ ἐνδιαφέροντος τὰ δημιουργούμενα ἀπὸ τὴν πλοκὴν τοῦ ἔργου κατὰ τὴν ἐξελίξιν του, τελικῶς κουράζεται, μπερδεύεται, ἀδυνατεῖ νὰ παρκολληθῆσῃ».

ΕΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΙΑ ΤΟΝ
κ. ΡΟΝΤΗΡΗΝ

Ὁ κ. Μπράντλεϋ ὑπογραμμί (Συνέχεια εἰς τὴν 5ην σελίδα)

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)
ζων ὡς ἀνωτέρω αὐτὸ τὸ μειονέκτημα τοῦ ἔργου παρατηρεῖται ὅτι ὁμιλεῖ ἐπιτήδεις περὶ τοῦ διαβάζοντος τὸ ἔργον καὶ ὄχι περὶ τοῦ παρακολουθοῦντος αὐτό, περὶ «ἀ ν α γ ν ὠ σ τ ο υ» καὶ ὄχι περὶ «θ ε α τ ο υ». Ὡς λογον τοῦ ὑπογραμμισμοῦ αὐτοῦ ἐπικαλεῖται τὸ γεγονός ὅτι οἱ σκηνοθέται τοῦ «Λήρ» διὰ τὴν ὑπερικήσουν τὴν δυσκολίαν προσφεύγουν εἰς φάρμακον χειρότερον ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν: Κάμνουν περικοπὰς δικαιολογημένας μὲν ἴσως καὶ ἐν τινι μέτρῳ ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν συγχρόνων σκηνοθετικῶν ἀναγκῶν ἀλλὰ ἀκούσας ὡς ἀποτελεσματικὰ «κἀμένουν τὸ σχετικὸν μέρος τοῦ ἔργου ἀπολύτως ἀκατανόητον εἰς ἐκείνων πού δὲν θὰ ἦτο πλήρως οἰκείας μὲ τὸ ἔργον καὶ τὸ κείμενον».

Ὁ κ. Ροντήρης σκηνοθετῶν τὸν «Λήρ» διὰ τὸ Βασιλικόν, θὰ ἔχη τὴν λύσιν πλὴν ἄλλων καὶ τὸ πρόβλημα αὐτό. Δύσκολον καθ' ἑαυτὸ γενικῶς καὶ παντοῦ τὸ σκηνοθετικὸν αὐτὸ πρόβλημα, ἐμφανίζεται πολὺ δυσκολώτερον ἐδῶ. Πράγματι ἀν αἰ ἀναγκαῖαι ἀπὸ τὰς συγνοήτους σκηνοθετικὰς ἀπαιτήσεως περικοπαὶ τοῦ «Βασιλέως Λήρ» καθιστοῦν τὸ ἔργον τὸσον ἀκατανόητον εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὥστε νὰ γράφῃ σχετικῶς ὁ Μπράντλεϋ εἰς τὰ «Μαθήματα» (σελίς 255. 2ας ἐκδόσεως τοῦ 1937) ὅτι «ὁσάκις εἶδε τὸν Λήρ αἰ περικοπαὶ θὰ τοῦ εἶχαν κάμει ἀπολύτως ἀδύνατον τὴν κατανόησιν ἐάν δὲν ἦτο ἐξοικειωμένος μὲ τὸ ἔργον» εἶνε εὐκόλον νὰ φαντασθῆ κανεὶς τὸ τί θὰ πρέπη νὰ φοβούμεθα ἀπὸ τὰς περικοπὰς πού θὰ ἐπιβάλλῃ ἡ σκηνοθεσία ἐδῶ ὅπου ὁ Σαίξπηρ γενικῶς καὶ ὁ «Λήρ» ἰδιαίτερος, βεβαίως ὀχιμόνον δὲν εἶνε εἰς τὸ πολὺ μας κοινὸν τὸσον

οἰκείοι ὅσον εἶνε εἰς τὸ πολὺ κοινὸν τῆς Ἀγγλίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἐκλεκτὸν ἀκόμη καὶ εἰδικὸν κοινὸν θὰ εἶνε πάντως ὀλιγώτερον οἰκείοι ἀπὸ ὅ,τι εἶνε εἰς τὸν καθηγητὴν καὶ κορυφαίον τῶν συγχρόνων εἰδικῶν Μπράντλεϋ.

ΜΙΑ ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΛΗΡ, ΟΘΕΛΟΥ, ΑΜΛΕΤ

Ὅπωςδήποτε γεγονός εἶνε ὅτι αὐτὴ ἡ φοβερὰ πληθὺς κυρίων προσώπων τοῦ ἔργου ἐπὶ σκηνῆς καὶ ἡ πολυποίκιλος, ἔντονος, συνεχῆς δράσις τελικῶς κουράζουν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ θεατοῦ. Οὗτος καὶ ἐάν ἀκόμη ἀτυχῆς περικοπαὶ σκηνοθετικῶν ἐμπνεύσεων δὲν τοῦ κάμουν δυσχερῆ μέχρι καὶ τοῦ ἀδυνάτου τὴν κατανόησιν, πάντως εὐρίσκεται σὲ ἀδυναμίαν νὰ παρακολουθήσῃ τὸ ἔργον ἢ τοῦλάχιστον, ἢ ἀφθονία τοῦ δραματικῶν ὀλικῶν κάνει ὥστε ἡ δράσις νὰ ξεπερνᾷ τὸ ὄριον τῆς συγκινήσεως πὺ ἡμπορεῖ νὰ ἀναβῆ ὁ θεατὴς πρὶν ἀκόμη ἐπέλθῃ ἡ λύσις. Μία σύγκρισις τῶν δύο τελευταίων πράξεων τοῦ «Λήρ» πρὸς τὰς δύο τελευταίας πράξεις τοῦ «Οθέλου» ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ πόσον εἶνε δυσμενέστατον στοιχεῖον διὰ τὸν «Λήρ» ὡς δράμα (ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς κρινόμενον) τὸ πλῆθος τῶν κυρίων προσώπων πού δρῶσιν εἰς αὐτὸ ἐν συγκρίσει μὲ τὰ πρόσωπα πού ἐμφανίζονται ὡς κυρίως δρώντα κατὰ τὰς τελικὰς ἰδίως σκηνὰς εἰς τὸν «Οθέλον».

Βέβαια δὲν εἶνε καθ' ἑαυτὸ τὸ πλῆθος τῶν προσώπων στοιχεῖον ἀδυναμίας τεχνικῆς διὰ τὸ θεατρικὸν ἔργον. Ἀποδείξις ὁ «Ἀμλετ», εἰς τὸν ὁπεῖον τὸ παλκοσένικο κατὰ τὰς δύο τελευταίας πράξεις καὶ μάλιστα ἀκόμη καὶ κατὰ τὴν τελικὴν σκηνὴν εἶνε γεμῆτο ἀπὸ πρόσωπα, χωρὶς αὐτὸ νὰ ἐμποδίζῃ τὴν τραγωδίαν νὰ ἀποτελῇ ἕνα θρίαμβον ἀπὸ πά

σης ἀπόψεως, τοῦ Σαίξπηρ ὡς δραματικῶν συγγραφέως. Ἡ διαφορὰ εἶνε ὅτι εἰς τὸν «Ἀμλετ» τὰ «κ ὀ ρ ι α» πρόσωπα τῆς τελικῆς σκηνῆς δὲν εἶνε πολλὰ. Εἶνε μόνον δύο. Πράγματι ὁ «Ἀμλετ» καὶ ὁ βασιλεὺς ἀποτελοῦν τὰς δύο πρωτεύουσας ἀντιθέσεις. Ἡ Ὀφηλία, τὸ μόνον ἄλλο πρόσωπον τὸ ὁποῖον προκαλεῖ ζῶηρον τὸ ἐνδιαφέρον μας, ἔχει ἤδη, πολὺ πρὸ τοῦ τέλους, λείψει ἀπὸ τῆς μέσῃ. Εἶνε σχετικῶς μικρὸ τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον μας προκαλοῦν οἱ θάνατοι τῆς βασιλίσσης Γερτρούδης καὶ τοῦ Λαέρτη. Τίποτε δὲν παρεμβαίνει διὰ τὴν κουράσῃ τὴν προσοχήν μας, νὰ ἐξαντλήσῃ τὴν ἱκανότητα παρακολουθήσεως ἢ νὰ κάμῃ τὴν καρδίαν τοῦ θεατοῦ ἀπὸ τὴν ἐξοικειώσιν τοῦ πάθους τῶν ἄλλων κυρίων προσώπων ἀσυγκίνητον εἰς τὸ τέλος τοῦ ἥρωτος. Εἰς τὸν βασιλέα Λήρ ὁμοίως, διότι ὁ μῦθος εἶνε διπλοῦς, ἔχομεν εἰς τὰς τελευταίας σκηνὰς πέντε πρόσωπα τ ε χ ν ι κ ὠ ς πρωτεύοντα, τὸν Λήρ-τὶς τρεῖς βυγατέρες του, τὸν Ἐδμόνδον (χωρὶς νὰ ἀναφέρωμεν τὸν Κέντ καὶ τὸν Ἐντγκαρ πού εἶνε τ ε χ ν ι κ ὠ ς, τὸσον σημαντικῶς ὅσον τουλάχιστον καὶ ὁ ρόλος τοῦ Λαέρτη εἰς τὸν «Ἀμλετ»). Τὸ πλῆθος τῶν μέχρι τέλους δρώντων καὶ κινουμένων κυρίων προσώπων τοῦ δράματος καὶ ἡ συρροὴ τῶν γεγονότων δημιουργοῦν τέτοιαν πίεσιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ θεατοῦ, ὥστε χάρις εἰς τὴν συγκέντρωσιν τὴν ἀναγκαστικὴν τῆς προσοχῆς καὶ τοῦ ἐνδιαφεροντός του εἰς τὸν Λήρ καὶ τὴν Κορδηλίαν, σχεδὸν διέρχεται ἀπαρατήρητος ὁ ἄγων τοῦ Ἐντγκαρ καὶ τοῦ Ἐδμόνδου ἐνῶ ἀντιθέτως τὸσον ἐνδιαφέρον προκαλεῖ εἰς τὸν «Ἀμλετ» ἡ μονομαχία τοῦ πρίγκηπος — ἥρωτος μὲ τὸν Λαέρτην. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι χάρις εἰς τὸ διπλοῦν τοῦ μῦθου

τοῦ ὁ Σαίξπηρ εἰς τὸν βασιλέα Λήρ διαθέτει μέχρι τέλους τὸσον ἀφθονον δραματικὸν ὀλικὸν ὥστε «νὰ μὴ εἶνε δυνατὴ ἡ χρησιμοποίησις του διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τεχνικῶς ἀρτίας δραματικῆς αποτελεσματικότητος παρὰ τῷ θεατῇ». Ἀφ' ἑτέρου ὁμοίως ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ τρομερὰ ἔκτασις τοῦ διατιθεμένου δραματικῶν ὀλικῶν διὰ τοῦ διπλοῦ χρησιμοποιμένου εἰς τὸν Λήρ μῦθου καθιστᾷ τὴν τραγωδίαν αὐτὴν (ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως, ὡς ποιήμα, κρινόμενον) τὸ ὑψιστον τῶν ἀριστοουργημάτων τοῦ τραγικῶν ποιητοῦ, προσδίδουσα εἰς τὰς συγκρούσεις τῶν προσώπων τῆς, τὴν γενικότητα — χάρις εἰς τὸν διπλοῦν ὁμοιον μῦθον — καὶ τὴν ἔκτασιν συγκρούσεως τῶν δυνάμεων καὶ Καλοῦ καὶ τῶν δυνάμεων τοῦ Κακοῦ, τοῦ φωτός καὶ τοῦ σκότους, τῆς Ἀγαπῆς καὶ τοῦ Μίσους πού κυβερνοῦν τὸν κόσμον.

★

Ἄλλὰ πλὴν τοῦ κυρίου τοῦτου ἐλαττώματος, τῆς ἀδυναμίας (ἀπὸ ἀπόψεως ἐννοεῖται τεχνικῆς, σκηνηκῆς) τῆς ἀπορροῦσης ἀπὸ τὸν λόγον πού εἶπτε τοῦ διπλοῦ μῦθου τὸ ἔργον ἔχει καὶ ἄλλα ἐλαττώματα ἐπιβάλλοντα τὴν σκέψιν ὅτι εἰς τὸν «Βασιλέα Λήρ» ὁ Σαίξπηρ «ἀπρησολογήθη ὀλιγώτερον παρὰ εἰς τὰ ἄλλα ἔργα ἀπὸ τὴν φροντίδα τῆς τεχνικῆς τελειότητος τοῦ δράματος καὶ περισσώτερον ἀπὸ ἄλλας ἀποψεις» παρατηρεῖ ὁ Μπράντλεϋ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον — καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν Μάσφιλντ — ἐκάναμεν παραπάνω ἀφθόνους δανεισμούς.

Ὁ χώρος — μέγας τύραννος — μας ἐπιβάλλει νὰ ἀναβάλωμεν διὰ τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα τὸν ὑπογραμμισμὸν τῶν ἄλλων αὐτῶν «σφαλμάτων».

Π. ΜΟΣΧΟΒΙΤΗΣ